

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

AGRICULTURA I RAMADERIA DE PRECISIÓ

Coordinació: ARNÓ SATORRA, JAIME

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	AGRICULTURA I RAMADERIA DE PRECISIÓ			
Codi	102503			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Enginyeria Agrària i Alimentària	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	4			
Crèdits pràctics	2			
Coordinació	ARNÓ SATORRA, JAIME			
Departament/s	ENGINYERIA AGROFORESTAL, MEDI AMBIENT I CIÈNCIES DEL SOL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 60 Hores no presencials: 90			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	<p>JAUME ARNÓ SATORRA: Despatx E4.2.02.2/Horari consulta a concretar/ Telèfon 973702859</p> <p>ALEXANDRE ESCOLÀ AGUSTÍ: Despatx E4.2.03.1/Horari consulta a concretar/ Telèfon 973702862</p> <p>JOSÉ ANTONIO MARTINEZ CASASNOVAS Despatx E3.3.09.2/Horari consulta a concretar/ Telèfon 973702615</p> <p>JESÚS POMAR GOMÀ: Despatx E4.1.07/Horari consulta a concretar/ Telèfon 973702545</p>			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ARNÓ SATORRA, JAIME	jarno@eagrof.udl.cat	1,5	
ESCOLÀ AGUSTÍ, ALEXANDRE	aescola@eagrof.udl.cat	1,5	
MARTINEZ CASASNOVAS, JOSE ANTONIO	j.martinez@macs.udl.cat	1	
POMAR GOMA, JESUS	pomar@eagrof.udl.cat	2	

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura/matèria en el conjunt del pla d'estudis

L'assignatura aborda un nou enfocament tecnològic de la producció agrícola i ramadera sintetitzat en el terme "precisió". Per entendre i aplicar el concepte "precisió" és necessari considerar dos fets importants que es donen a la realitat agrària i ramadera: (1) existeix una variabilitat espacial que s'expressa en les diferències de producció dins una mateixa parcel·la (agricultura) o entre individus (ramaderia) i (2) existeix una variabilitat temporal donat que les necessitats de recursos canvien al llarg del temps. La matèria aborda aquests dos fets i les tecnologies que permeten la mesura d'aquesta variabilitat (senyors i sistemes satel·litaris de geoposicionament i teledetecció), la monitorització dels cultius i del bestiar, l'anàlisi de la informació generada per aquests dispositius, i la implementació de sistemes electrònics que fan possible l'actuació variable en equips i maquinària agrícola i ramadera. L'objectiu final és la millora de l'eficiència en la utilització dels recursos, la minimització de l'impacte ambiental i la millora de la seguretat alimentària en l'activitat agrícola i ramadera.

Recomanacions

Són especialment útils els coneixements previs assolits en les assignatures *Fonaments de l'Enginyeria Rural*, *Topografia*, *SIG* i *Teledetecció i Estadística i Informàtica*.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els objectius a assolir inclouen:

1. Donar a conèixer les diferents metodologies i tècniques que proposen l'agricultura i la ramaderia de precisió.
2. Donar a conèixer els sistemes de navegació i georeferenciació i les tecnologies d'aplicació variable en equips i maquinària agrícola i ramadera.
3. Donar a conèixer i saber aplicar els sistemes per a l'adquisició de dades i el monitoratge de cultius i bestiar.
4. Utilitzar i aplicar l'anàlisi espacial de dades per al mapat i la zonificació a nivell de parcel·la/finca.
5. Introduir els sistemes robotitzats i la seva aplicació en agricultura i ramaderia.

Competències

Competències bàsiques i generals

CB2: Saber aplicar els coneixements d'una manera professional i assolir les competències per a l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB4: Saber transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5: Desenvolupar aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

CG7: Estar capacitats per a l'adaptació a noves situacions o entorns canviants mitjançant l'aprenentatge continu i el coneixement de les matèries bàsiques, científiques i tecnològiques.

CG8: Saber resoldre problemes amb creativitat, iniciativa, metodologia i raonament crític.

Competències específiques

CEEA1: Tecnologies de la producció animal.

CEEA2: Tecnologies de la producció vegetal.

CEEA3: Enginyeria de les explotacions agropecuàries.

CEMC6: Sistemes d'Informació Geogràfica i teledetecció en agronomia.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Mòdul I. Agricultura de Precisió (4 ECTS)

1. Introducció a l'Agricultura de Precisió (AP)

2. Variabilitat i maneig diferenciat dels cultius

3. Georeferenciació de dades espacials - GNSS/SSNG

Pràctica 1. Sistemes Satel·litaris de Navegació Global (SSNG) i georeferenciació

4. Sensors propers

Pràctica 2. Adquisició de dades georeferenciades del cultiu

Pràctica 3. Adquisició de dades georeferenciades del sòl

5. Obtenció de mapes de variables agronòmiques

Pràctica 4. Mapat de variables amb mètodes geoestadístics

6. Sensors remots

Pràctica 5. Càlcul d'índexs de vegetació a partir d'imatges multiespectrals

7. Anàlisi de dades i sistemes de suport a la decisió

Pràctica 6. Tallers pràctics per a l'anàlisi de la informació

- Clasificació de mapes i creació de zones de maneig. Programes JMP i MZA
- Clasificació de mapes i creació de zones de maneig. Programa ArcGIS
- Validació de zones de maneig diferenciat. Aplicacions en viticultura
- Interpretació de resultats i elaboració d'informes

8. Tecnologies d'aplicació variable

Mòdul II. Ramaderia de Precisió (2 ECTS)

1. Bases i objectius de la Ramaderia de Precisió (RP)

2. TIC i ramaderia

3. Mesura automàtica de variables físiques i biològiques

Taller 1. Implementant un sistema de mesura dinàmica del pes

4. Tecnologies per a la identificació electrònica d'animals (e-ID)

Taller 2. Implementació d'un sistema automàtic d'identificació electrònica e-ID

5. Alimentació de precisió i sistemes robotitzats

6. Anàlisi d'un cas d'èxit. Recerca i desenvolupament d'un robot d'alimentació de precisió i gestió intel·ligent per a producció de carn porcina

Eixos metodològics de l'assignatura

Tipus d'activitat	Descripció	Activitat presencial alumnes		Activitat no presencial alumne		Avaluació		Temps total	
		Objectius	Hores	Treball alumne	Hores	Hores	Hores	ECTS	
Lliçó magistral	Classe magistral (Aula. Grup gran)	Explicació dels principals conceptes	36	Estudi: Conèixer, comprendre i sintetitzar coneixements	46	2	84	3.4	
Problemes i Casos	Classe participativa (Aula. Grup gran)	Aplicació dels conceptes teòrics impartits a les classes magistrals	8	Resoldre problemes i casos i aplicar-ho a un cas concret avaluable	8	1	17	0.6	
Laboratori Camp	Activitat pràctica (Grup reduït)	Execució de la pràctica: aplicació pràctica dels conceptes teòrics	10	Realitzar memòria (informe) de l'activitat	20	2	32	1.3	
Aula d'informàtica	Activitat pràctica (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: dimensionament i presa de decisions	4	Realitzar memòria (informe) de l'activitat	8	1	13	0.5	
Visites tècniques	Activitat pràctica (Grup gran)	Visita a empreses i/o explotacions	2	Realitzar memòria (informe) de l'activitat	2	0	4	0.2	
TOTAL			60		84	6	150	6	

Observacions

S'han considerat 25 hores d'activitat total per crèdit ECTS.

Sistema d'avaluació

Agricultura de Precisió (AP):

L'avaluació de l'alumne es farà en base a tres qualificacions: i) examen de conceptes bàsics (tipus test) a l'acabar el

període de classes del Mòdul AP (20%); ii) dossier de les pràctiques realitzades (40%); iii) treball de curs sobre algun tema proposat pels professors del Mòdul AP (40%). Aquest treball s'exposarà en defensa pública en data a acordar entre els professors i els alumnes.

Ramaderia de Precisió (RP):

L'alumne haurà d'entregar un dossier dels tallers/projectes realitzats a l'acabar el Mòdul II.

Per aprovar l'assignatura, s'han d'haver superat els dos mòduls I i II (Agricultura de Precisió i Ramaderia de Precisió, respectivament). Per aprovar el Mòdul AP és necessari obtenir una nota major o igual a 5 en l'examen. La nota final s'obtindrà ponderant les notes de cada mòdul amb el percentatge de 2/3 per al Mòdul I (Agricultura de Precisió) i 1/3 per al Mòdul II (Ramaderia de Precisió).

És obligatòria l'assistència a totes les sessions pràctiques.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

BASSO, B. 2007. *Manual de agricultura de precisión: conceptos teóricos y aplicaciones prácticas*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación/Eumedia.

BRASE, T. 2006. *Precision agriculture*. Clifton Park: Thomson/Delmar Learning.

Ed. SRINIVASAN, A. 2006. *Handbook of precision agriculture : principles and applications*. New York; London; Oxford : Food Products Press.

PROFFIT, T. 2006. *Precision viticulture : a new era in vineyard management and wine production*. Ashford, South Australia : W inetitles.

RODRÍGUEZ DÍAZ, F. 2004. *Control y robótica en agricultura*. Almería: Universidad de Almería.

Xu, G. 2007. *GPS : theory, algorithms, and Applications*. Berlin: Springer.

BÉGUYOT, P. 2004. *Le GPS en agriculture: principes, applications et essais comparatifs*. Dijon : Educagri

Whelan, B., Taylor, J. 2013. *Precision Agriculture for Grain Production Systems*. Sidney : CSIRO Publishing.

Heege, H.J. (ed.) *Precision in Crop Farming*. Springer. 356 pp.

Bibliografia complementària

Ed. OLIVER, M.A. 2010. *Geostatistical applications for precision agriculture*. New York: Springer.

MENÉNDEZ, A. 2003. *Sistemas de control automático para zonas regables*. Sevilla: Junta de Andalucía, Consejería de Agricultura y Pesca.

MARTÍNEZ, V. 2010. *Automatización y telecontrol de sistemas de riego*. Barcelona :Marcombo.